

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem Šumperk, nám. Míru 137/9, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 13. 3. 2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc, ze dne 12. 5. 2015, č. j. 72 Ad 10/2014 – 207,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Františkovi Drlíkovi **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 1.573 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek krajského soudu, jímž byl výrokem I. zamítnut jeho návrh na vydání předběžného opatření, výrokem II. zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2015, č. j. X a výrokem III. rozhodnuto o náhradě nákladů řízení. Napadeným správním rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 27. 1. 2014, č. j. X, jímž upravila žalobci podle vyhlášky č. 296/2013 Sb., jeho invalidní

důchod tak, že od lednové splátky 2014 mu navýšila procentní výměru o 0,4 % (o 20 Kč) na částku 4.890 Kč měsíčně a základní výměru o 10 Kč na částku 2.340 Kč měsíčně. Celkem tedy žalobci náležel invalidní důchod ve výši 7.230 Kč měsíčně.

Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu: žalobce v době od 1. 1. 1982 do 28. 2. 1987 pobíral částečný invalidní důchod. Rozhodnutím žalované ze dne 1. 6. 1987 mu byl od 1. 3. 1987 přiznán plný invalidní důchod, poté mu byl rozhodnutím žalované ze dne 25. 3. 1993 přiznán ode dne 2. 4. 1993 opět pouze částečný invalidní důchod. Podle čl. II. bodu 8 zákona č. 306/2008 Sb., který mění zákon č. 155/1995Sb., o důchodovém pojištění, se částečný invalidní důchod ve výši, v jaké žalobci náležel ke dni 31. 12. 2009, považuje od 1. 1. 2010 za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s tím, že vyplácená výše invalidního důchodu se k tomuto datu nezměnila. Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně je žalobci vyplácen dosud. Při kontrolní lékařské prohlídce v roce 2000 byl žalobce uznán od 28. 7. 1999 plně invalidní. Protože o nároku na důchod lze rozhodnout pouze na základě žádosti uplatněné u okresní správy sociálního zabezpečení, byl žalobce několikrát vyzván, aby se dostavil na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení k sepsání této žádosti. Doposud tak neučinil. Z podání ze dne 3. 1. 2014, doručeného žalované 6. 1. 2014, a nazvaného jako „žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky“, usoudila žalovaná, že žalobce žádá o vydání rozhodnutí o zvýšení důchodu od lednové splátky 2014. Na základě této písemné žádosti vydala rozhodnutí o zvýšení dávky.

K námitkám uplatněným žalobcem soud především uvedl, že neshledal v napadeném rozhodnutí žádnou zmatečnost. Žalovaná jasně vysvětlila svůj postup i to, že předmětem správního řízení je invalidní důchod. V dané věci nebylo vedeno žádné předchozí řízení a žalovaná tak nebyla vázána žádným právním názorem soudu. Příslušnost žalované byla dána ustanovením § 5 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 582/1991 Sb. o provádění a organizaci sociálního zabezpečení, podle kterého Česká správa sociálního zabezpečení *rozhoduje o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek*. Námitka žalobce, že spadá pod jiný subjekt, je tak nedůvodná.

Rovněž námitka, že soud zadržuje veškerou dokumentaci žalované, je lichá. V souzené věci byly správní spisy soudu doručeny na jeho žádost 3. 9. 2014 a po odeslání tohoto rozsudku budou standardně neprodleně vráceny žalované.

Tvrzení žalobce, že mu nikdo nikdy neodebral částečný invalidní důchod, je v souladu s vyjádřením žalované, že částečný invalidní důchod transformovaný na invalidní důchod I. stupně pobírá žalobce i po datu 1. 1. 2010. O této skutečnosti tedy není mezi účastníky řízení sporu.

Tvrzení, že žalobce nepracuje od roku 1986, se míjí s podstatou souzené věci, stejně jako námitka, že přišel do styku s Policií ČR, že žalovaná nereaguje na jeho podněty, že mu nebyl vyplácen v minulosti invalidní důchod, že jde v případě vyplácení zvýšení dle vyhlášky č. 296/2013 Sb. o kapesné, že žádal o nároky podle § 8 zákona č. 198/1993 Sb., že sloužil na západní hranici a že bylo vydáno nejméně 50 rozsudků a 300 usnesení v jiných jeho věcech.

pokračování

K opakované žádosti žalobce o vyloučení soudkyně soud konstatoval, že o námitce podjatosti v souzené věci rozhodl Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 13. 11. 2014, č. j. Nao 360/2014 – 144, a žalobce žádné nové relevantní důvody podjatosti nevznesl.

K návrhu žalobce na vydání předběžného opatření k vyplacení poměrné části nevyplacené mzdy Správou železniční dopravní cesty a NAVOS a. s. a vydání předběžného opatření vůči žalované o vyplacení zálohy za perzekuci, újmy na zdraví a mučení a nelidské zacházení krajský soud uvedl, že tyto návrhy se mívají s podstatou souzené věci. Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

V otázce vyplacení mzdy krajský soud dodal, že k rozhodnutí není vůbec věcně příslušný a vyplacení příplatku k důchodu podle § 8 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, ve znění zákona č. 220/2011 Sb., není předmětem tohoto řízení. Proto nebyly vůbec splněny podmínky k tomu, aby soud účastníkům nebo třetí osobě uložil něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet.

Závěrem soud shrnul, že žalovaná zjistila řádně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy a z nich vyvodila v souladu se zákonem a citovanou vyhláškou správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

Kasační stížnost podal žalobce (dále jen stěžovatel) z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s.

Nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu spatřoval v nesprávném posouzení procesní právní otázky soudem. Předmětem správního řízení totiž podle jeho názoru nebyl invalidní důchod. Proto shledává postup vedoucí k vydání napadeného rozhodnutí zmatečným, stejně jako rozhodnutí samotné. Od počátku řízení se jedná o jeho hmotně-právní nároky podle zákona č. 87/1991 Sb., podle zákona č. 198/1993 Sb. a podle zákona č. 119/1990 Sb.

Předcházející správní řízení bylo rovněž stíženo vadou spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech. Rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné a předčasné; stěžovatel nikdy nebyl seznámen s podklady pro jeho vydání.

Podle názoru stěžovatele byl rozsudek vydán podjatým soudcem, vyloučeným z rozhodování dle § 8 odst. 1 a 2 s. ř. s. Nemůže proto v žádném případě souhlasit s argumentací použitou v odůvodnění napadeného rozsudku, která je stále stejná a opakující se prakticky ve všech věcech vyvolaných jeho podáními.

Další vadou je to, že rozsudek byl „proveden“ neveřejně, řízení probíhalo v nepřítomnosti stěžovatele, který nikdy nedal souhlas k tomu, aby se jednalo a bylo rozhodnuto v jeho nepřítomnosti. Od počátku řízení mu tak soud odpírá právo na spravedlivý soudní proces tím, že mu odňal možnost před soudem jednat. Vzhledem k výše uvedenému hodnotí napadený rozsudek jako nepřezkoumatelný. Dle názoru stěžovatele soud od počátku řízení porušuje jeho práva zaručená Ústavou ČR, konkrétně čl. 3, čl. 4, čl. 10, čl. 96 odst. 2, a dále práva uvedená v Listině základních práv a svobod, konkrétně čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 6 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 1 a 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Tato práva jsou závazná a mají přednost před zákonem a argumentací soudu.

V návaznosti na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno v celém svém rozsahu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížnostních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé (ač to stěžovatel výslovně neuvádí), že napadá pouze výroky II. a III. rozsudku, jež se týkaly rozhodnutí žalované.

Stěžovatel v kasační stížnosti většinou pouze zopakoval námitky uplatněné již v žalobě a vypořádané krajským soudem, Nejvyšší správní soud k nim proto dodává ve stručnosti pouze následující:

Rozhodnutí žalované ze dne 13. 3. 2014 bylo vydáno v řízení o námitkách, které stěžovatel podal proti rozhodnutí o zvýšení dávky ze dne 27. 1. 2014. Toto rozhodnutí učinila žalovaná v reakci na přípis žalobce ze dne 3. 1. 2014, v němž vyjádřil nesouhlas s oznámením o zvýšení dávky (invalidního důchodu) ze dne 1. 1. 2014. Uvedený postup je zcela v souladu s ustanovením § 86 odst. 2 zákona č. 582/1992 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Předmětem správního řízení v daném případě nebylo a ani nemohlo být nic jiného, než zvýšení dávky podle vyhlášky č. 296/2013 Sb. Řízení o nárocích, které stěžovatel uvádí, je možno zahájit pouze na základě žádosti uplatněné u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. To zatím stěžovatel neučinil, nepostupoval tak svého času dokonce ani v záležitosti plného invalidního důchodu, jenž mu mohl být (pokud by splňoval podmínku potřebné doby pojištění) takto přiznán. Námitka nesprávného posouzení procesní právní otázky podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je tedy nedůvodná.

Neseznámení s podklady pro rozhodnutí není vadou správního řízení, neboť podle § 85a zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se ustanovení 36 odst. 3 správního řádu nepoužije. Rozpor se spisy stěžovatel nijak nekonkretizoval. Nedůvodná je tedy i námitka podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

O otázce podjatosti soudkyně rozhodoval Nejvyšší správní soud již v průběhu řízení o žalobě před krajským soudem. Usnesením ze dne 13. 11. 2014, č. j. Nao 360/2014 – 144 bylo určeno, že samosoudkyně JUDr. Martina Radková není vyloučena z projednávání a rozhodnutí této věci. Usnesení nabylo právní moci dne 18. 11. 2014. Žádné nové skutečnosti, jež by nastaly od té doby a jež by současně mohly zavdávat pochybnosti o

pokračování

nepodjatosti samosoudkyně rozhodující ve věci, stěžovatel neuvedl. Rovněž námitce zmatečnosti podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. tak nelze přisvědčit.

Nově tvrdí stěžovatel pouze vady řízení před krajským soudem, které měly spočívat v tom, že mu bylo upřeno právo na projednání věci v jeho přítomnosti. Z obsahu soudního spisu však vyplývá, že stěžovatel byl k jednání řádně předvolán, což stvrdil svým podpisem na doručence dne 28. 4. 2014. Stejně tak byl o jednání uvědoměn i jeho zástupce, který předvolánku obdržel dne 24. 4. 2014. K jednání dne 12. 5. 2014 se stěžovatel nedostavil, což ovšem s ohledem na ustanovení § 49 odst. 3 s. ř. s. samo o sobě nebránilo rozhodnutí ve věci, o čemž byl stěžovatel informován tím, že byl předvolán vzorem č. 14 kancelářského a spisového řádu. Jednání byl účasten zástupce stěžovatele advokát Mgr. František Drlík. Lze tedy shrnout, že řízení před krajským soudem nebylo stiženo tvrzenou vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., v důsledku toho nemohlo dojít ani k porušení práv podle Ústavy a Listiny, jejichž výčet stěžovatel v textu kasační stížnosti učinil.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek je zákonný, kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalovaná rozhodovala ve věci dávky důchodového pojištění, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Františku Drlíkovi přiznal soud odměnu za zastupování v rozsahu jednoho účelného úkonu právní služby podle § 7 a § 9 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb. (první doplnění kasační stížnosti) ve výši 1.000 Kč, k němuž náleží paušální náhrada hotových nákladů podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 300 Kč, celkově tedy 1.300 Kč. Vzhledem k tomu, že jmenovaný je plátcem DPH, byla uvedená částka navýšena ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o 21 %, takže mu celkově náleží k úhradě 1.573 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 14. dubna 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu